

studiesucces

in de bachelor

Basiskwalificatie Onderwijs (BKO)

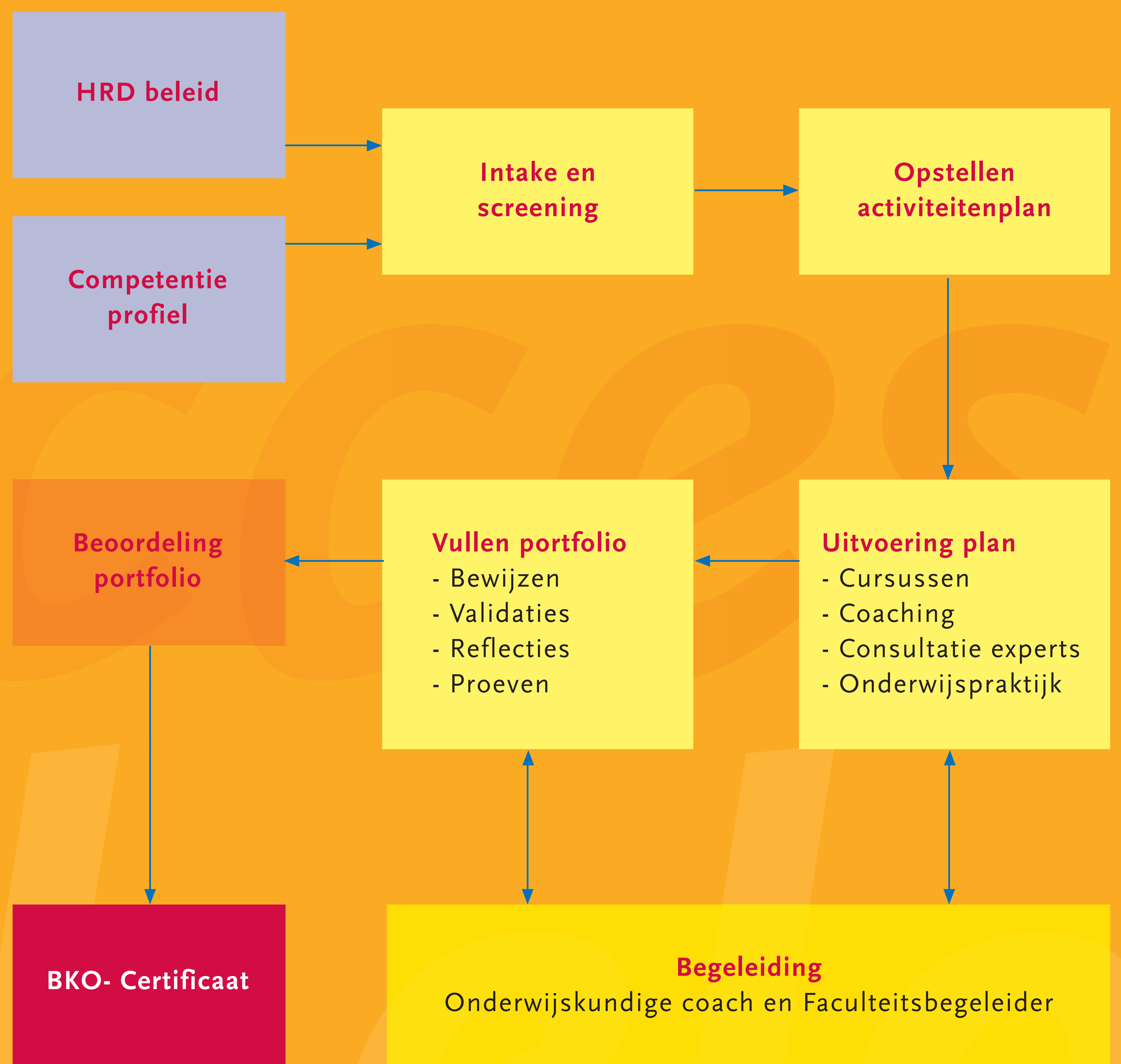
Uitgangspunten 3TU

- Competentieprofiel
- Beoordelings-procedure portfolio
- Screeningsinstrument
docenten: OnderwijsCV
- Toetsingscommissie:
Kwaliteitszorg

Didactische Competenties

- Onderwijs ontwerpen
- Onderwijs uitvoeren
- Zorgdragen kwaliteitszorg
- Onderwijs organiseren en coördineren
- Eigen professionalisering vormgeven
- Keuzeaccenten aanbrengen

Didactisch Universitair Inwerktraject Twente

Contact

Drs. M.B. van der Blij
 S&O – Onderwijskundige Dienst
 m.b.vanderblij@utwente.nl
 www.utwente.nl

studiesucces in de **bachelor**

Bèta-gamma Liberals arts & sciences Het beste uit twee werelden

Doelstelling opleiding

- Combinatie van bèta- en gamma onderwijs
- Duidelijk studieprogramma
- Je begint breed en eindigt als specialist Interdisciplinariteit
- Kleinschalig onderwijs
- Onderdeel van de Universiteit van Amsterdam

Studiereis naar Berlijn

Een aantal vakken

- Keerpunten in de natuurwetenschappen
- De handelende mens
- Evolutionair denken

Succesfactoren

- Intakeprocedure
- Tutoren
- Uitdagend onderwijs
- Hoog rendement
- Gericht op beta- studenten
- Groot aandeel meisjes in de opleiding

www.studeren.uva.nl/beta-gamma

mr. J. Meerbug
drs. L. de Greef

University of Groningen Honours College Excelleren op de Grenzen van het Weten

Doel

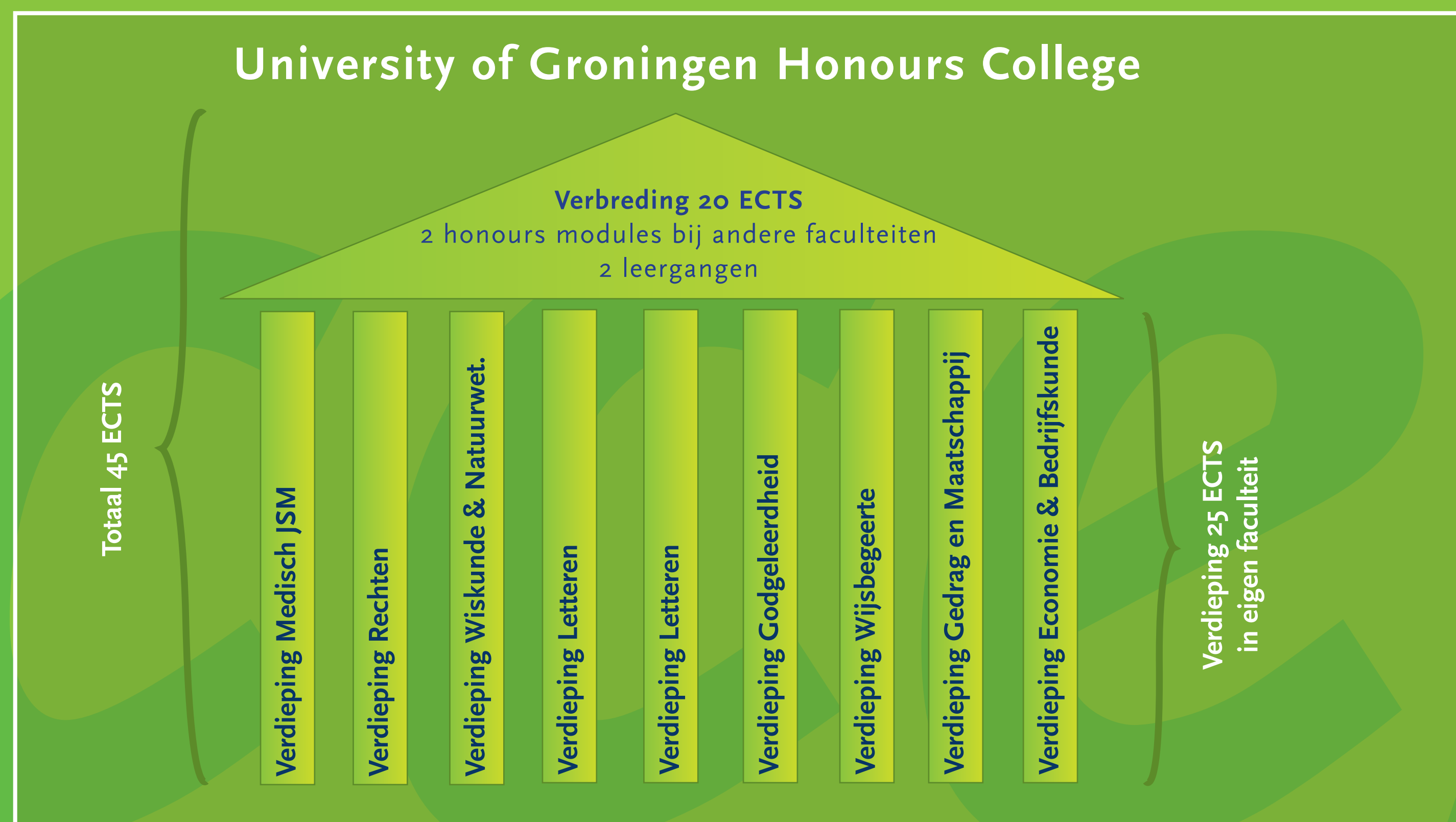
Optimale ontwikkeling van talent en ambitie bij studenten

Wat biedt het Honours College?

- kennis van de grenzen van het weten
- nieuwe inzichten en innovatieve manieren van denken
- intensief contact met vooraanstaande wetenschappers
- uitdaging en zelfontplooiing
- een studieprogramma naast de eigen opleiding: intensief contact met andere talentvolle maar ook met “reguliere” studenten

Opzet

- extracurriculair Honours Programma van 45 ECTS; 25 ECTS verdieping en 20 ECTS verbreding
- verdieping binnen de eigen faculteit
- verbreding buiten de eigen faculteit
- verbreding door 2 honours modules en 2 leergangen (nationaal en internationaal)
- extra activiteiten door en voor alle honours studenten

Meerwaarde voor de student

- beheersen en uitoefenen eigen discipline op hoger niveau
- ontwikkelen brede blik over disciplinegrenzen heen
- vervullen vooraanstaande rol binnen en buiten eigen discipline
- leveren van bijdrage aan de maatschappij

Voor wie?

- top 10% studenten
- hoog IQ + hoog EQ + sterke motivatie
- uitdagingen zoekend
- meer willen doen

Selectie?

Ja, na eerste semester op basis van sollicitatiebrief

Meer weten?

www.rug.nl/honours

Contactpersonen

- mw. mr. dr. J.E. Bosch-Boesjes, tel. 050-36357 84, secretariaat 050 - 363 57 00, e-mail j.e.bosch-boesjes@rug.nl
- mw. dr. ir. I. Ganzeveld, tel. 050 - 363 53 65, e-mail k.j.ganzeveld@rug.nl

studiesucces in de bachelor

Process of Change: 'Towards flexibility' Wageningen University

Main goal

To improve mobility and flexibility for students, in particular in the elective part of the Bachelor programme

Means

- Major-minor model (150 ECTS – 30 ECTS)
- 2 semester system instead of 5 periods
- 30 ECTS electives concentrated in one semester
- Students choose a set of electives: a prescribed minor at Wageningen university or a minor/courses at another university in the Netherlands or abroad

Propositions

- 1 One of the benefits of BSc-minors is that it supports the mobility of students: between Dutch universities and internationally.
- 2 A critical success factor is a uniform scheduling of the academic year, to start in The Netherlands.

Contact

Pim Brascamp, Directeur Onderwijsinstituut
pim.brascamp@wur.nl

studiesucces

in de bachelor

'Studiesucces begint al bij de start!'
Goed gereedschap is de sleutel tot succes

Toolbox NOA biedt uitkomst voor hoge uitval studenten
Online instrumenten voor en aan de start van de studie:

Intake Assessments

- Doel
 - Studiekeuze juist?
 - Basis voor reflectie en studieloopbaanbegeleiding
- Bestaat uit:
 - Online cultuurfair assessment:
 - Motivatie
 - Interesse
 - Leerstijlen
 - Niveau
 - Competenties
 - Gestructureerd intakegesprek

Pre-master Assessments

- Doel
 - Selectie en toelating
- Bestaat uit:
 - In vergelijking met Intake meer kennis- en vaardigheidentests
 - Voorbeelden: statistiekttoets en wetenschapscasus
- Resultaat
 - Voorspellende waarde voor studiesucces
 - Studenten met lage score schrijven zich niet in
 - Studenten met lage score ondernemen verbeteracties

En verder:

- Alle instrumenten in Nederlands en Engels beschikbaar
- Intake en pre-masterassessment flexibel in te richten

Stichting NOA
Contactpersoon: Bianca van Overmeeren

De Boelelaan 7, 1083 HJ Amsterdam
Tel: 020 - 50 40 800
Fax: 020 - 50 40 801
E-mail: info@noa-vu.nl
Internet: www.noa-vu.nl

studiesucces

in de bachelor

Meerjarenafspraken VSNU - OCW

Doel

Méér studenten behouden voor het hoger onderwijs en hen onderwijs bieden dat het beste uit hen naar boven haalt.

Waaruit bestaan deze meerjarenafspraken?

De Nederlandse universiteiten spreken met OCW af om te streven naar:

- 1 Versterken van verwijzende en bindende functie van het eerste bachelorjaar.
- 2 Halveren studie-uitval in bachelor-2 en 3: van 14 naar 7 % in 2011.
- 3 Meer studenten die bachelor in vier jaar afronden: van 45 naar 70 % in 2014.
- 4 10% van de studenten studeert meer dan het standaard programma.

Lerende aanpak

- Instellingen kiezen een werkwijze die past bij hun profiel.
- VSNU faciliteert jaarlijkse uitwisseling van voorbeelden en verschillende werkwijzes tussen instellingen.
- VSNU en OCW zorgen voor een meer systematische beschrijving van 'wat werkt' en 'wat niet werkt', op basis van onderzoek (evidence based).
- OCW biedt extra middelen en spant zich in voor ondersteunende wet- en regelgeving

Ambities

- Goede aansluiting tussen vwo en wo met selectie en verwijzing in het eerste jaar;
- Meer differentiatie tussen en binnen opleidingen (veeleisend voor de uitblinkers, inspirerend voor iedereen, structurerend voor de achterblijvers);
- Meer waardering voor onderwijs en docentschap (ruimte voor en bevordering van de professionaliteit van docenten);
- Stimulering van de academische gemeenschap (kleinschaligheid en nieuwe vormen van binding).

Monitoring

Vanaf 2010 wordt de voortgang op de streefdoelen per universiteit gepubliceerd (waar mogelijk een nulmeting in 2007). Deze informatie komt ook beschikbaar voor studenten.

Extra middelen OCW

Bedragen x 1.000

2008	2009	2010	2011	2012 e.v.
1.333	2.000	14.667	21.667	21.667

Contact

- Bas Derks, Programmamanager, Directie Hoger Onderwijs en Studiefinanciering OCW, tel. 070-4124821, b.j.l.derks@minocw.nl
- Christiaan van den Berg, beleidsadviseur onderwijs, VSNU, tel. 070-3021440, vandenber@vsnu.nl

studiesucces in de bachelor

handicap

studie +

expertise

centrum

Missie:

handicap + studie, expertisecentrum voor onderwijs en handicap, stimuleert dat jongeren met een functiebeperking succesvol kunnen studeren in de opleiding van hun keuze in het hoger onderwijs.

Wet Gelijke Behandeling

bij handicap en chronische ziekte.

'zo nodig ongelijke behandeling t.b.v. gelijke kansen'

Ingevoerd: 2003

Geëvalueerd: 2008

Opvallende bevindingen:

- de studenten kennen de wet niet => sterk negatieve invloed op het emancipatorisch potentieel van de wet
- door onderwijsinstellingen gevoerd beleid biedt geen garantie voor gelijke kansen en heeft geen positief effect op de terugdringing van vertraging en uitval
- aanvraagprocedures voor voorzieningen/ ondersteuning zijn niet helder, eenduidig of ontbreken zelfs => groot risico op willekeur
- gebrekkige managementinformatie => management/ bestuur heeft vaak geen goed zicht op (de omvang van) de problematiek
- medewerkers van een instelling die direct met studenten met een beperking in aanraking komen, ontberen vaak kennis van de wet

handicap + studie profileert zich als centraal, bruikbaar en vindbaar informatiepunt over studeren met een handicap en wordt gezien als opinion leader.

Ondersteuning studenten en instellingen

Individueel

- Helpdesk: 030 – 275 33 00 of
helpdesk@handicap-studie.nl

Collectief

- Deskundigheidsbevordering (studenten en medewerkers)
- Praktische toepassing Wet Gelijke behandeling h/cz
- Voorlichtingsmateriaal
- Beeldvorming
- Onderwijsmodule (vanaf 2009-2010): studeren en werken met een functiebeperking
- Campagnes (Tijdgebrek)

Expertiseontwikkeling

- Uitwisseling goede praktijken HO-instellingen
- Diverse projecten
- Onderzoek
- Contact met relevante organisaties (o.a. CGB)
- Internationalisering
- Input accreditatiekader

Meer weten?

lex.jansen@handicap-studie.nl

studiesucces

in de bachelor

ThinkTank

Academic challenge & Social relevance

During four intensive weeks in January 2008, two groups of 12 third-year students wrote a policy recommendation for the city of Maastricht: how to deal with the issue of demographic decline.

Educational objectives:

- Research skills
- Effective communication and presentation
- Enhancing social awareness
- Applying academic skills and knowledge to “the real world”
- Providing a stimulating environment for research and learning

Format:

- Concrete social issue in need of policy recommendations
- Intensive independent individual and group research
- On-demand staff support
- Student driven group assignment
- Immediate relevance for the region

Activities:

- Problem analysis and plan of action
- Research fact sheets
- Brainstorm on recommendations
- Formal reports and presentations in City Hall

General recommendations students:

- Accept demographic decline as an opportunity rather than a threat
- Focus on quality instead of quantity
- Reassess local “urban culture”

Students say:

‘big plus of the project was that we worked on an actual project that was given to us by the city, and not just a made up assignment by some course’

‘getting together with students from other ucm-curricular backgrounds and then collaborating really opened my mind to how much they learned during that time’

‘the project gave me confidence that as an academic I can also contribute valuably to work outside my academic focus’

‘we were all allowed our creative outlets, they made us more comfortable and united as a group’

studiesucces

in de **bachelor**

UNIVERSITY COLLEGE MAASTRICHT

PEERS

*new ways of research and learning
at the undergraduate level*

All about collaboration:

- Student to student
- Student to staff
- Academe and the 'outside world'.

Objectives:

- prepare students for graduate research
- promote autonomous, independent research attitudes and skills
- reinforce awareness of relation academic work & society
- teach students to identify and formulate academic problems, individually and in collaboration with others
- teach students how to select and apply research methodology

Format:

- units of one semester, 10 ECTS
- participation in on-going, established research programs
- small student groups (≤ 6)
- supervision by senior researcher Maastricht University and UCM staff member
- weekly meetings, presentation
- independent research
- skills program
- own "PEERS Office" space

Pilot projects Fall 2008:

1 Cultural biography of Maastricht

- Humanities project: in collaboration with the Faculty of Arts and Social Sciences
- Role of heritage & urban culture in identification of citizens with their city
- Interviews & field work
- Case-studies of other cities
- 4 students, 2nd year bachelors

2 Depression

- Life science project: in collaboration with the Faculty of Health Medicine and Life Sciences
- Genetic predispositions for depression in humans
- Influence of stress during pregnancy in rats
- Lab work
- 2 students, 3rd year bachelors

Contact

Oscar van den Wijgaard
oscar.vandenwijgaard@ucm.unimaas.nl

Studielandchap

Faculteit Diergeneeskunde Universiteit Utrecht

Aanleiding Studielandchap

- Renovatie
- Nieuw curriculum: Bachelor-Master
 - Thematische; multidisciplinair; gezond naast ziek.
- Activerende werkvormen.
- Reductie contactonderwijs
- Sanering & updating bibliotheek

Kansen

- Meer faciliteiten voor zelfstudie
- Integratie leermiddelen en faciliteiten:
 - bibliotheek: collectie studieboeken
 - 3-dimensionale modellen en preparaten
 - elektronische leeromgeving
 - zelfstudieplekken met en zonder PC
 - groepsruimten voor 3-6 studenten
 - werkcollegeruimten voor 25 studenten, incl. presentaties en vergaderingen
- Integratie van verschillende balie activiteiten in één balie

Architectonische opzet

- Grote ruime atria op 2 verbonden verdiepingen met verschillend stilteniveau
 - Plezierige uitnodigende ruimte om te gaan werken/studeren
 - Onder kalm: gebruik van computers + onderling overleg
 - Boven zeer rustig: bibliotheek-functies + (zelf)studie

Structuur en inrichting

- Begane grond
 - grote open ruimte:
 - computerwerkplekken; studiecollectie; naslagwerken; aanbevolen boeken (niet uitleenbaar); vitrines met modellen en preparaten thematisch geclusterd
 - in periferie:
 - 10 werkgroepuimten (25 studenten)
 - kleine overleg en groepsruimten
- Eerste verdieping
 - Grote open ruimte:
 - infobalie; actuele tijdschriften en boeken; computerwerkplekken; vitrines met modellen en preparaten

- in periferie:
 - stille studiezaal; computerzalen (2x 30 PC's); kleine groepsruimten; zitkamers medewerkers

Gebruik en ervaring

- Stille-niveau's functioneren goed: boven rustig voor studie, beneden mogelijkheden voor onderling overleg
- Werkgroepuimten voor activerend onderwijs: 4 grote tafels, computer en beamer faciliteiten; minder geschikt voor frontaal onderwijs
- In de gebruikersenquête na het eerste half jaar kreeg het StudieLandchap een dikke 7

Toekomst

- Uitbreiding modellen en preparaten (Landbouwhuisdieren, Gezelschapsdieren en Paard)
- Inrichting van skillslabs voor het onderwijs in praktische vaardigheden.

Contact

Dr. Rob Veeneklaas (docent en voorzitter cie Studielandchap)
Drs. Jan Haarhuis (hoofd Onderwijs- en Studentenzaken)
secretariaat.osz@vet.uu.nl

studiesucces in de bachelor

Advies Onderwijsraad: 'Een succesvolle start in het hoger onderwijs'

Veel uitvallers en switchers in het eerste jaar: hbo 30%, wo 25%. Start van het hbo en wo moet succesvoller. Oorzaak voor een slechte start is een tekort aan binding tussen student & opleiding: onvoldoende studiebelasting door de opleiding en onvoldoende inzet van studenten. Instroom in het hoger onderwijs is enorm toegenomen (van 90.000 eerstejaars ho in 1995-1996 naar 130.000 in 2005-2006), studentenpopulatie is diverser: onderwijsaanbod differentiëren.

Instellingen kunnen het eerste jaar verbeteren door:

- 1 Bevorderen professionele en academische integratie:
 - Identificatie met de opleiding, bijvoorbeeld door intakegesprekken
 - Meer intensief onderwijs
 - Professionalisering van docenten
 - Begeleiden van de leer(levens)loopbaan
- 2 Bevorderen sociale integratie:
 - Doelgroepenbenadering voor studenten
 - Extra-curriculaire activiteiten en een actief studieleven bevorderen
 - Studentenhuisvesting beter benutten
- 3 Didactische en programmatische differentiatie:
 - Didactische en programmatische variatie
 - Begeleiding bij studiekeuze herziening/ heroriëntatie trajecten
 - Ook aanbod voor switchers (bijvoorbeeld minoren)
- 4 Afspraak Aanvang Hoger Onderwijs (AAHO):
 - Afspraak vo, mbo, hbo en wo wat de aanvangsniveaus zijn voor opleidingen in het ho
 - Zelftoetsen studenten via internet voor de vereiste basisbagage en bijscholing
 - Zomerscholen voor deficiënties

Eerste jaar kan echt beter!

- Kleinschaligheid bevordert de binding, maar is het ook betaalbaar? Studiecommissie moet financiële implicaties van kleinschalig onderwijs en de mogelijke effecten ervan uitzoeken;
- Spreidingsplan ontwerpen voor universiteitscolleges en hogeschoolcolleges;
- Onderzoeken of een eerstejaarsafroondingspremie rendementen verbetert;
- Bevorderen van combinaties van wonen en leren:

'De huidige manier waarop studenten verspreid over de stad wonen, is verouderd'. 'Tussen het internaat en de containers liggen heel veel varianten. Het gaat erom te zoeken naar de beste combinatie van wonen en leren.'

studiesucces

in de **bachelor**

Radboud Honours Academy *Exchanging Excellence!*

'Een rijk palet aan verbredende en verdiepende honoursprogramma's voor de beste 10% van de bachelorstudenten'

Selectie

Verdieping

Verbreding

Persoonlijk opleidingsplan

Coaching

Begeleiding

Externe partners

Buitenland

Tastbaar resultaat

Academische gemeenschap

Email
honoursacademy@ru.nl

Website
www.radboudhonoursacademy.eu

de **RADBODUNIVERSITEIT NIJMEGEN**

studiesucces

in de bachelor

Challenge Programme

Studeren is meer dan het volgen van colleges alleen!

Het Challenge Programme is een bundeling van verschillende uitdagende activiteiten die een connectie met de rechtenstudie hebben. Van al deze activiteiten wordt een programma gemaakt, onderverdeeld in: een cluster Organisatie, Verbreding, Verdieping en Participatie. Studenten die activiteiten uit alle clusters hebben gedaan, komen in aanmerking voor een certificaat dat door de faculteit wordt uitgegeven.

Kernwoorden

Uitdaging, Organisatie, Verbreding, Verdieping, Participatie, Stage, Talencursus, Bestuursfunctie, Medezeggenschap: meer uit je studie halen.

Voorbeelden activiteiten

- Cursus 'Non-verbale Communicatie'
- Cursus 'Spaans I'
- Organisatie nationaal debattoernooi
- Secretaris Partij van de Arbeid Valkenswaard
- Bestuur Rechtswinkel
- Stage bij Van Eps Kunneman Van Doorne te Curaçao
- Stage bij het Nederlandse Consulaat-Generaal in Istanbul
- Publicatie artikel 'Bestuurskundig sprookje'
- Deelname Radboud International Model United Nations
- Lid Universiteitsraad
- Studentlid van de Faculteitsraad

'Het Challenge Programme stimuleert mij om extra juridische of bestuurskundige activiteiten te ontplooiën'

geheel oneens	6 %
oneens	22 %
neutraal	19 %
eens	24 %
geheel eens	22 %
niet van toepassing	7 %

Contactpersonen

- Tomas Oudejans (afdelingshoofd Onderwijs) & Internationalisering Juridische faculteit UVT:
t.j.oudejans@uvt.nl
- Niels Mastenbroek (Coördinator Challenge Programme):
frw.challenge@uvt.nl

Website: <http://www.uvt.nl/faculteiten/frw/onderwijs/challenge>

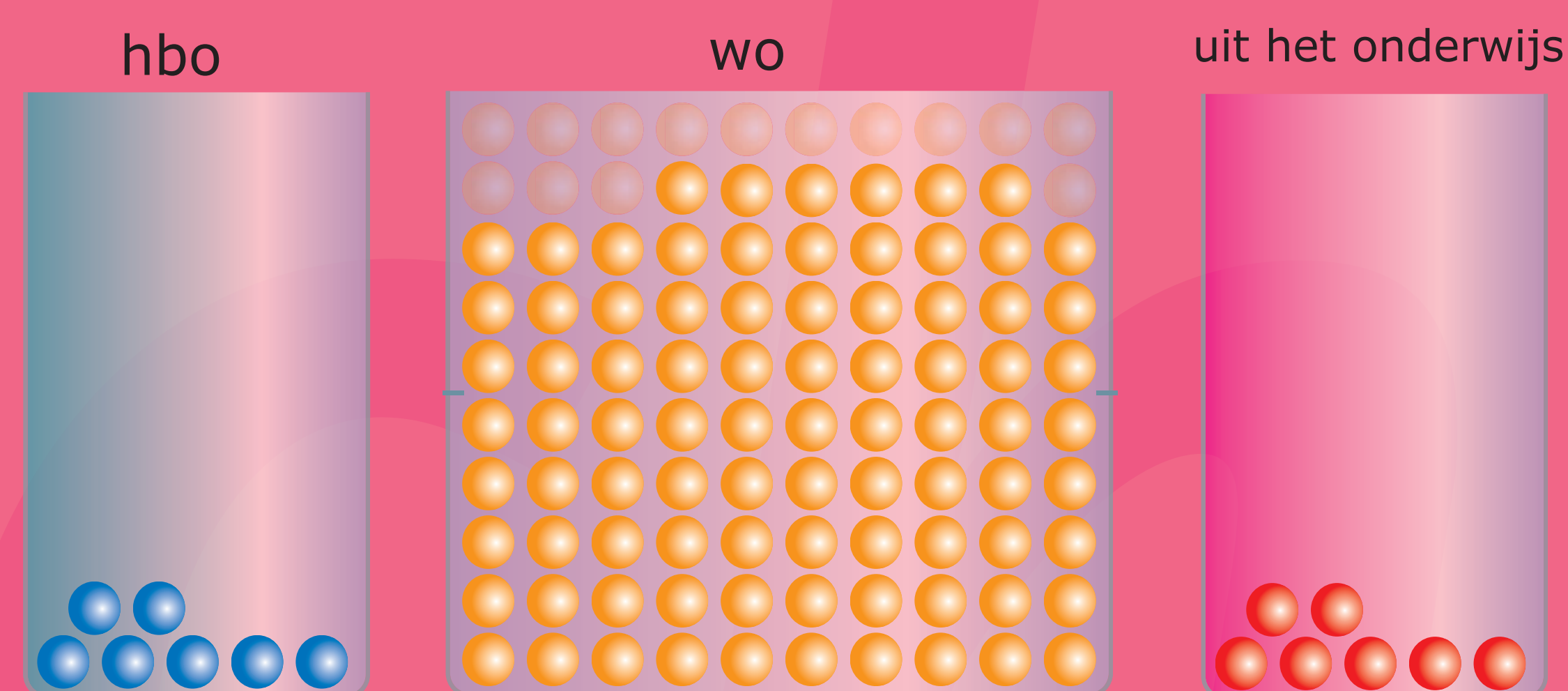
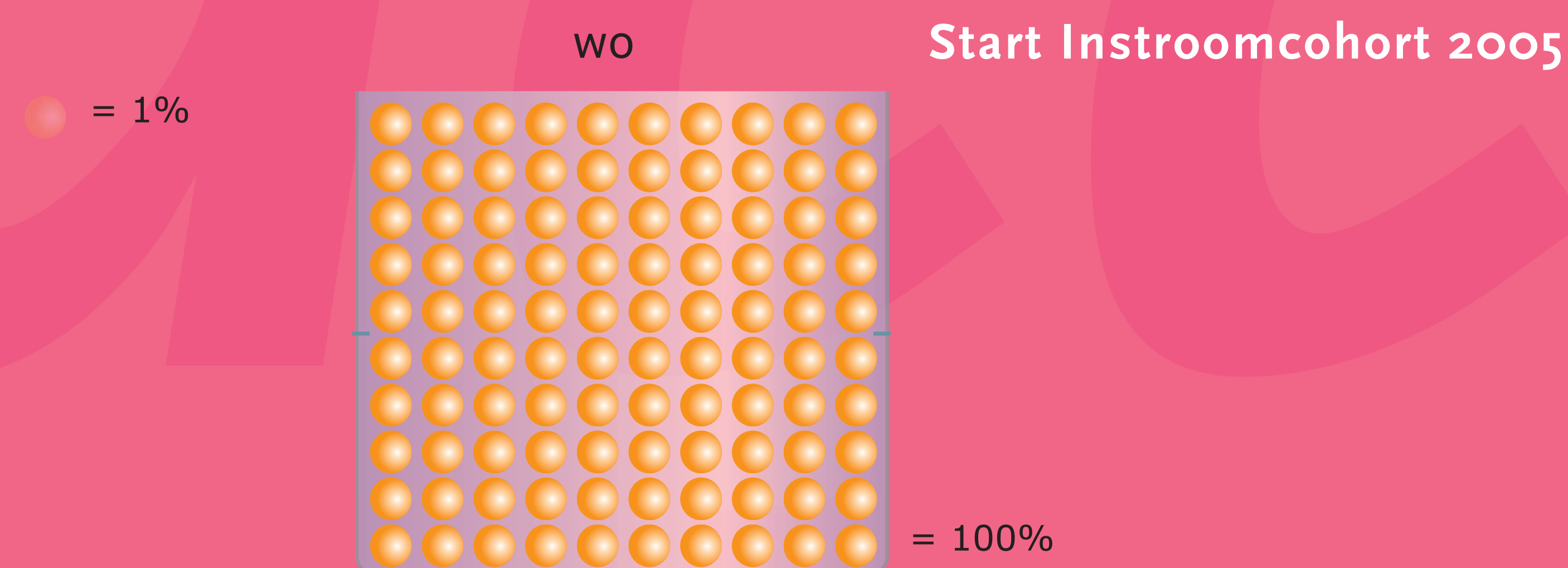
studiesucces

in de bachelor

Stromen in de bachelor

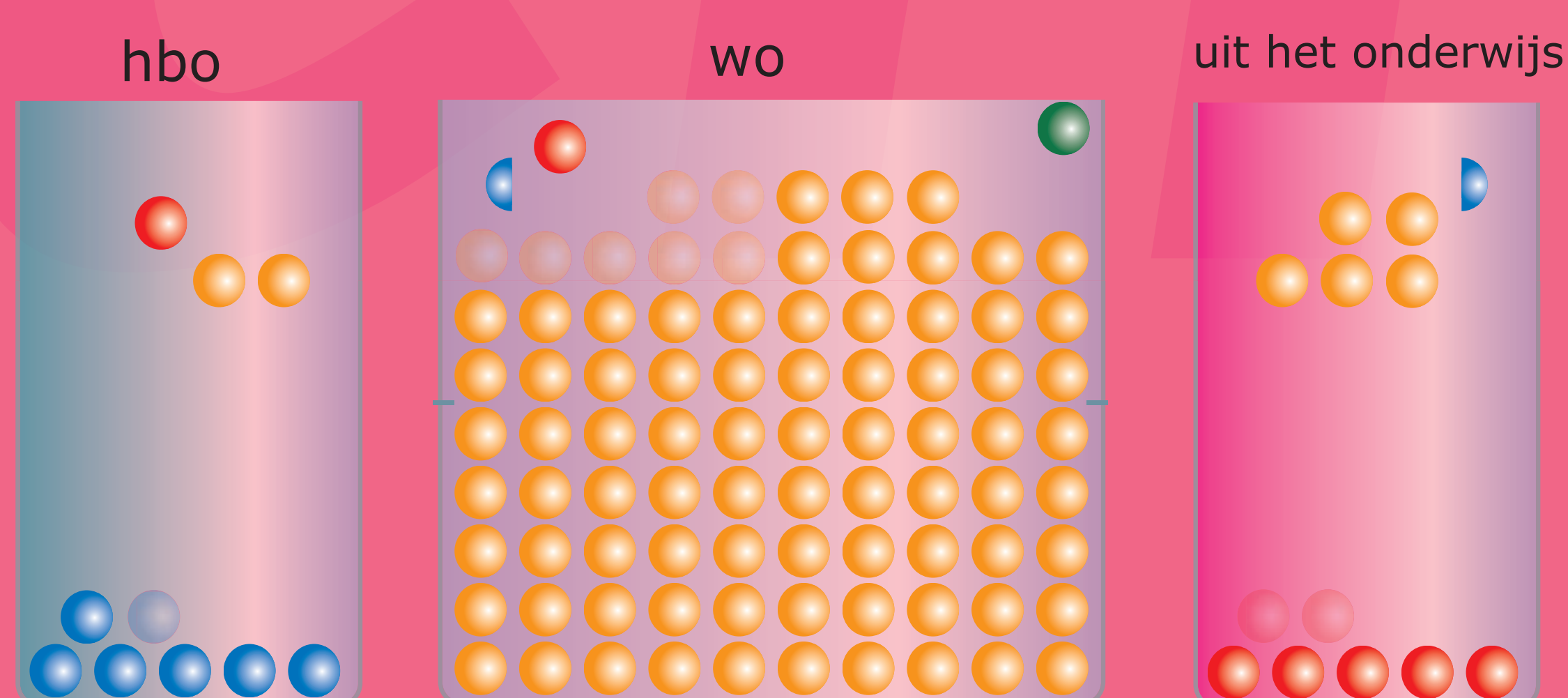
Instroomcohort 2005 als startmoment

De VSNU heeft in de meerjarenafspraken met het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap onder andere ingezet op het terugdringen van uitval uit het stelsel van het hoger onderwijs. Instroomcohort 2005 wordt beschouwd als het eerste instroomcohort waarop cijfers gebaseerd kunnen worden.

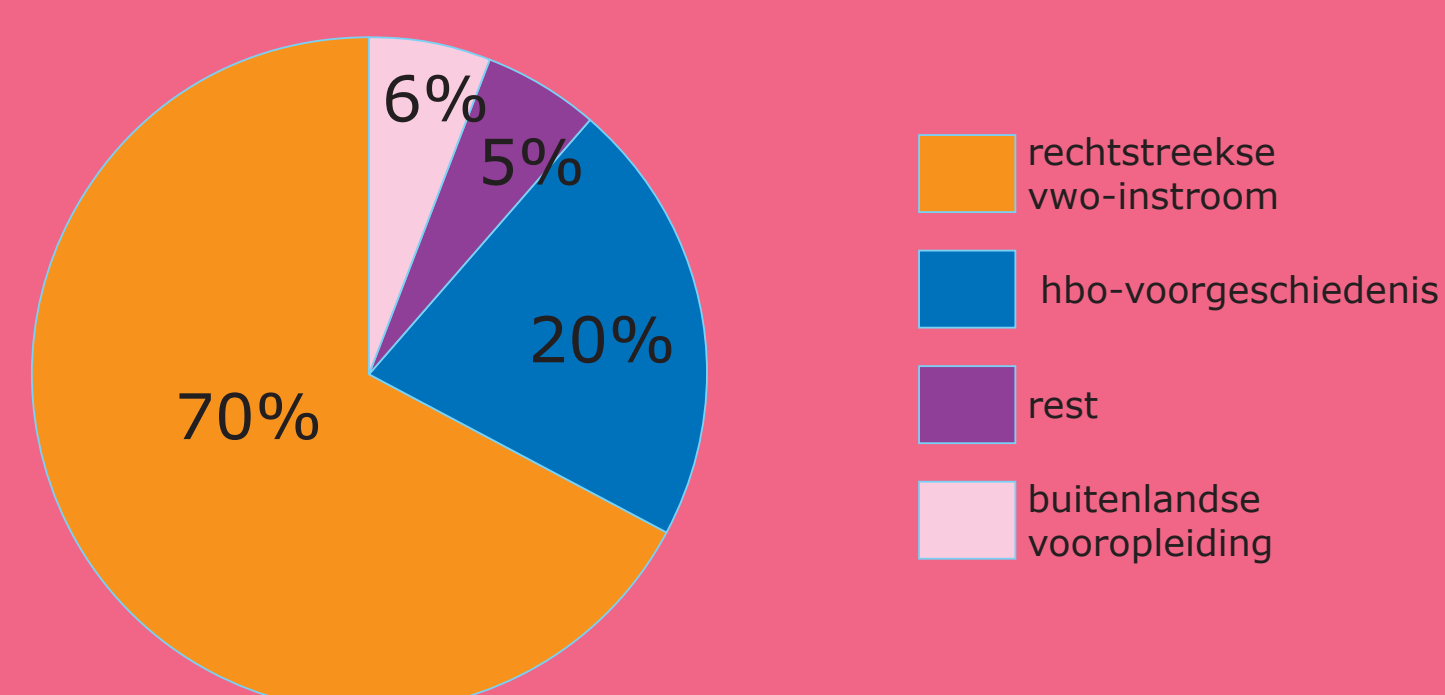
Status na 1 jaar

De grootste verschuiving studenten vindt plaats na het eerste jaar van inschrijving. 7% van de studenten kiest na het eerste jaar wo alsnog voor een hbo-opleiding. 7% van de studenten stopt (mogelijk tijdelijk) helemaal met studeren in het hoger onderwijs.

Status na 1 jaar

De grootste verschuiving studenten vindt plaats na het eerste jaar van inschrijving. 7% van de studenten kiest na het eerste jaar wo alsnog voor een hbo-opleiding. 7% van de studenten stopt (mogelijk tijdelijk) helemaal met studeren in het hoger onderwijs.

Populatie instroomcohort 2005

De 1ejaars inschrijvingen over 2005 bestaan voor bijna 70% uit studenten die rechtstreeks* instromen vanuit het vwo. Het instroomcohort bestaat voor 20% uit studenten met een voorgeschiedenis in het HBO: een afgeronde HBO-opleiding of een HBO-propedeuse. Een klein deel (6%) bestaat uit studenten met een buitenlandse vooropleiding. Het overige deel (5%) is een restgroep.

* Rechtstreeks wil zeggen: maximaal 1 tussenjaar tussen het studiejaar waarin het vwo-diploma wordt behaald en de inschrijving vóór een wo-opleiding.

studiesucces

in de bachelor

UNIVERSITEIT UTRECHT

Bindend studieadvies (BSA) Diergeneeskunde Universiteit Utrecht

Doelen

- Student op de juiste plek, juiste studie
- Bevorderen studievoortgang
- Tijdige signalering van studievoortgangproblemen
- Verhogen studierendement
- Weg met de eeuwige student

30 ects halen in eerste bachelorjaar!

Studenten goed informeren over het BSA

- Voorlichtingsdagen (2 x per jaar)
- Voorlichtingsbrochure
- Facultaire website
- Introductieboekje nieuwe eerstejaars
- Introductieweek praatje studieadviseur
- Begeleiding tijdens de studie

Begeleiding

Gedurende de gehele bachelor worden studenten gekoppeld aan een tutor (docent). In het eerste lijnonderwijs (1e semester, 1e jaar) begeleidt de tutor zijn studenten ook in een onderwijsproject zowel procesmatig als inhoudelijk: studenten worden actief gevolgd en tutor verwijst tijdig door naar studieadviseur.

Einde 1e semester (vòòr 1 februari)

- Individuele gesprekken met studieadviseur (< 2 blokken behaald)
- Brieven met advies en doorverwijzing naar extra studiebegeleiding

Halverwege 2e semester

- Individuele gesprekken met examencommissie (< 2 blokken behaald)
- Brieven met advies en doorverwijzing

Na 2e semester

- Voornemen negatief advies en hoorzitting examencommissie
- Positief advies

Definitief advies

- Positief
- Aangehouden
- Negatief

Individuele gesprekken zeer waardevol

- Studenten bespreken persoonlijke omstandigheden van invloed op studievoortgang.
- Studenten worden doorverwezen naar studievaardigheidstrainingen of studentpsycholoog.
- Studenten bouwen band op met studieadviseur.
- In de BSA hoorzittingen komt dit contact aan de orde, evenals de persoonlijke omstandigheden en de acties die zijn ondernomen op eerder verkregen advies.
- Studenten accepteren negatief BSA: geen beroepszaken.

Resultaten

2006/2007

225 eerstejaars, 18 vòòr 1 februari gestaakt, 10 herstarters sept. '07
BSA: 193 positief, 6 aangehouden, 8 negatief.

2007/2008

225 eerstejaars, 23 vòòr 1 februari gestaakt, 8 herstarters sept. '08
BSA: 189 positief, 9 aangehouden, 4 negatief.

10 herstarters uit 2006/2007. BSA in 2007/2008: 7 positief, 1 aangehouden, 2 negatief
6 aangehouden uit 2006/2007. BSA in 2007/2008: 1 gestaakt, 1 positief, 1 aangehouden, 3 negatief

Studievoortgang en studierendement lijken te zijn verbeterd door de invoering van BSA

Contact

Drs. J.C.M. Haarhuis, hoofd OSZ-BIC
Drs. C.A. Teusink, studieadviseur bachelor
www.vet.uu.nl

